

IZHAJA VSARI DAN

Isoli ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične šteje se prodajajo po 3 nč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabržini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele šteje po 5 nč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, smrtne, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdajo „EDINOSTI“ stane: celoletno K 20, pol leta K 10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tiskarna tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18. Pošilno-branilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI.

Za delazmožnost češkega deželnega zbora.

PRAGA 1. Dne 15. januarja se sestanejo tukaj češki in nemški poslanci, da se bodo pogajali o delazmožnosti češkega deželnega zbora. Kakor se zamore po dispoziciji poslancev uvideti, pride skoraj gotovo do sporazuma med strankama.

Prestolonaslednik v Pulli.

DUNAJ 1. Početkom meseca f bruarja poide prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand v Pulo, od koder se poda na Brionske otoke, kjer ostane več dni.

Kitajska študijska komisija na Reki.

REKA 31 dec. 1909. Kitajska komisija je dospela semkaj ob 830 zvečer. Vaprejel jo je guvernerjev namestnik grof Wickenburg, župan in načelniki civilnih oblasti. Kitajska komisija se poda jutri zvečer s posebnim vlakom na D naj.

REKA 1. Kitajska študijska komisija si je danes ogledala ladjedelnico D nobius in tovarno torpedov Witheheada. Ob 130 pop. je bil pri guvernerjevem namestniku banket.

Srbija.

BELIGRAD 1. (Uradno). Med ministrskim predsednikom Pašićem in ministrom za zunanje stvari dra Milovanovićem ne obstojajo nikake difference, tudi ne glede Črnagore. Govorice, da želi Milovanović oddati svojo listino, je popolnoma neutemeljena.

Francoska eskadra v Baru.

BAR 1. Danes ob 8 uri zjutraj je priplula v barsko pristanišče francoska eskadra pod poveljstvom admirala Piveta. Potem ko se je usidrala pred palačo Topolice, kjer biva sedaj knez a rodbina, je oddala pozdrav z 21 strel iz topov, na kateri so s tolikimi strelji odgovorili črnogorski topovi z rta Volonice. Admiral Pivet je izmenjal obisk z francoskim odposlancom Siorcy, ki se z osobjem odposlanstva mudi v Baru. Dvorni maršal in adjutant knesa Nikolaja so se podali na admiralsko ladijo, da pozdravijo admirala v imenu črnogorskega knesa.

Ob 11. uri se je admiral Pivet s štabom in francoskim odposlancom in njegovim osobjem na parni barkasi podal v palačo Topolice, da poseti knez a, prestolonaslednika in princesinji. V pristanišču se pričakoval admiral prestolonaslednik s številnim spremstvom. Častna stotinja pod poveljstvom princa Petra je izkazala čast. Godba je svirala marširajo. Velika množica ljudstva je priredila gostom navdušene ovacije, vzklikaje: Živela Francija!

Knez Nikolaj in kneginja Milena sta admiralu in njegov štab v sprejemni priročni. Ob sličnih izkazih časti, kakor ob prihodu, se je admiral vrnil na admiralsko ladijo. Semkaj je ob 2. uri popol. prišel dvorni maršal a kneževim adjutantom ter v imenu knesa Nikolaja prinesel admiralu veliki kordon Danilovega reda.

Ob 2:30 pop. sta se knez Nikola in prestolonaslednik s štabnim spremstvom podala na admiralsko ladijo, kjer ju je v sprejem admiral. Ladijska godba je zazviral črnogorsko himno. Vse ladije divizije so razvile zastave.

Ko sta si knez in prestolonaslednik ogledala ladijo, sta se ob sličnih izkazih časti vrnila na kopno, dočim so ladije oddale pozdrav z 41 strel iz topov.

Vse barsko pristanišče bo razsvetljeno. Na sosednih gorah prižgo kresove. Vse pri-

stanišče je praznično okrašeno. Povsod vibrajo zastave v francoskih in črnogorskih barvah. Iz vse dežele prihajajo neštene množice ljudstva, da se vdeležijo slavnosti povodom obiska francoske eskadre, ki ostane tukaj tri dni.

Konferenca nemških poslancev.

PRAGA 1. Dne 7. t. m. se sestanejo tukaj nemški poslanci, ki bodo imeli 8. t. m. strankarsko konferenco.

Prvi balkanski socijalistični kongres.

BELIGRAD 1. Prve tri pravoslavne božne praznike se sestane tukaj prvi balkanski socijalistični kongres. Tega kongresa se udeležijo odposlanstva bolgarskih, hrvatskih, slovenskih, grških, romunskih, turških in armenskih socijalnih demokratov.

Balkanska zveza.

SOFIJA 1. Bivši ministrski predsednik Danev odputuje te dni v Carigrad, da se obvesti o tamšnjem položaju. V tukašnjih političnih krogih pa trdijo, da potuje Danev v Carigrad kakor zaupnik carja Ferdinanda, da pričoe tamkaj pogajanje za osnutje balkanske konference.

Dr. Milovanović v Berlinu.

BELIGRAD 1. Minister za zunanje stvari dr. Milovanović odputuje za nekoliko dni v Berlin v privatnih poslih. Na povratku v Belgrad se ustavi na Dunaju ter se sestane z ministrom za zunanje stvari grofom Aehrenthalom.

Bolexen Tolstega.

MOSKVA 1. Zdravje grofa Leva Tolstega se obrača na bolje.

Turčija.

ČARIGRAD 1. Najvažnejši pogoj, ki ga je stavil Haki baj o vsprejetju velikega vezirata je bila baje odprava obsadnega stanja. Odbor je vsprejel ta pogoj po težkem boju z vojaško stranko.

Kreta.

ATENE 1. (Aten. ag.) Krečanska vlada je položila prisego pred zbornico, kakor na zadnjem zasedanju.

MONAKOVO 1. „Münch. Neueste Nach.“

poročajo: Krečanske zaščitne vlasti se vnovič bavijo z vprašanjem, ho-li potrebuje, da se v bližnjem času odpošlje na otok zopet oddelke čet. Vlasti se boje, da utegne priti povodom bližnjih volitev v krečansko zbornico do kakih novih zapletov. Varnostlos namerava baje izjaviti na volitvah, da imajo mandati delegatov izvoljenih za krečansko zbornico, poznajo veljavo tudi za grško zbornico v Atenah. To bi pomenjalo skrajno hujšanje proti Turčiji. — Zate hočejo zaščitne vlasti preprečiti take dogodke na Kreti.

Nov napad Kabilov.

BEROLIN 1. Tukašnja agencija Wolf javlja, da so v četrtak zvečer napadli Kabil mestice Albucenas. Napad je bil uspešen, tajno in nenadno, ali v silo siloma streljanju ni bil ranjen nihče v mestu. Kabili so se po napadu sami takoj umaknili v notranje kraje dežele. Sodi se, da bo sledilo bržkone še več napadov.

BEROLIN 1. „Voss. Zeitung“ je prejela iz Madrida vest, da je španska posadka odbila napad Kabilov na mestice Albucenas. V Madridu sodijo, da pogodba o miru počiva pri Kabilih na zelo slabih nogah.

PARIS 1. Francoska zbornica, katere izredno zasedanje je bilo zaključeno 30 dec., se sestane zopet 11. januarja.

tetka, mi takoj... takoj...“ glas mu je drhtel in pojmal, „mi najnemo konje in se popeljemo iz mesta ven... Imineniten razgled... prišli smo vabit vas.“

„Pojdite se solit, ti in tvoj razgled!“ ga je odganjala babica srdito.

„Tam je vas... tam bomo pili čaj...“ je nadaljeval general, že docela obupan.

„Nous boirons du lait sur l'herbe fraîche“, je pristavil des Grieux bestialno zlobno.

„Du lait, de l'herbe fraîche“, to je višek ideala idiličnemu pariškemu buržuazijcu; v tem tiči vse njihovo razumevanje „nature et la vérité!“

„Pojdi k vragu s svojim mlekom! Loči ga sam, mene po njem trebuh boli. Vprašam vas, kaj ste se navezali na-me.“ Pravim, vam, da nimam časa!“

„Na mestu smo,“ babica sem zaklical, tukaj!“

Pripeljali smo jo do hiše, v kateri je bila bankirska pisarna. Sel sem menjat. Babica je čakala pred hišo; des Grieux, general in m—lie Blanche pa so stali na strani ne vedé, kaj bi storili. Babica jih

1) Pili bomo mleko na sveži travi.
2) narava in istina.

Rim 1. Titoni je izjavil, da je izmišljena govornica, ki jo razširja list „Il resto del Carino“, češ, da bo on v kratkem imenovan poslanikom na Dunaju.

Razvoj prometnih sredstev: ceste, plovba, pošte, železnice, telegraf in telefon.

IX.

Na početku XIX. stoletja: ceste, kanali. Prekop Suez. Kanal Trst Dunaj.

Z obliko in organizacijo prometa so se spremenili v pričetku devetnajstega stoletja tudi njega posamični elementi. Najpočasneje se je zaznal ta preobrat pač na javnih cestah, kajti moderni promet je bil interesiran na popolnoma novih prikazih, ki doslej niso bile poznane ali pa niso igrale nikake vloge.

Rimljani so gradili svoje ceste s tem, da so jih postavljali na močno sezidan temelj iz ogromnega kamenja. Gotovo je bila ta metoda zelo trpežna, toda ravno tako zamudna in draga, kajti zahtevala je velike sile in velikega truda.

Tehnični napredek v gradbi umetnih deželih svet pomenja nova metoda, ki jo je preizkusil in opisal prvi Skotec Mac Adam. Na mestu, kjer naj teče cesta, nasujejo deset palcev visoko plast zdrobljenega kamenja, ki zadržuje ravno tako vodo, kakor poprej veliki kvadri.

Ceste so bile ob tem času od sile slabe. Ako čitamo danes potopise iz tiste dobe, se nam zdi pripovedovanje skoro neverjetno, nemogoče. In vendar se vsi pisatelji skladajo v svojih ogočenih pritožbah in tako moramo zaradi popolnega ujemanja njih besed naposled vendarle verjeti tem svedokom, tembolj, ker nimamo nobenega protidokaza.

Arthur Young, ki nam je pripovedoval na drugem mestu o francoskih cestah, opisuje angleške ceste tako: Nobeneke izraza ne najbam, da bi opisal to peklenko ceste. Če pogledamo na karto pa vidimo zaznamovano glavno deželno cesto, bi človek pričakoval, da se ji more zaupati. Ali napreduje svari vsakega potovalca, ki bi bil slučajno namenjen v to strašno kraje, naj se jih izgiblje kakor hudča, ker stavimo lahko tisoč na eno, da s polomi svoje ude ali celo vrat... meril sem nekatera luknje in prišel sem do globokine štirih črtevjer.“

Danes vodi skozi severno stran londonskega mesta dolga cesta, Holloway imenovana. Če pogledamo v zgodovino, od kod to ime — pomenja namreč votla pot — naj demo, da je bila tam cesta v prejšnjih časih tako izvožena, da je v tem jarku vozniš z vozom in živimo kakor i ginil.

Kraji, ki so bili 40—50 km od Londona, so imeli tako slabe komunikacijske zveze z mestom, da je mogel pač pešec ali jezdec v mesto, nikakor pa ni bilo možno gneti po isti poti gredo ali drobnice, kakor kočnikov, kor itd. Tako je veljala četrtina pitanege vola v teh krajih samo okoli 30 K dandanjega denarja.

Zelo podobno je bilo ob tem času s kanali, vsaj kolikor se tiče A-grije. Prvi kanal so izkopali tod v letu 1758 po načrtih inženirja Brindleya. Mož je potoval po Holandiji, Italiji in Franciji; na podlagi teh nabranih izkušenj so pričeli kopati Angleži svoje kanale, ki so postali kmalu najizbožnejši na svetu.

je srdito pogledala in odšli so proti vokzalu.

Ponudili se mi takò menjavo, da si nisem upal pritrditi. Vrnil sem se k babici po navadila.

„Ah, razbojnik!“ je zakričala in zahtevala z rokami. „No, pa kaj to! Menjaj!“ je kriknila odločno, — „stoj, poklič k meni bankirja!“

„Morda kakega uradnika, babica?“

„Magari uradnika, vse eno je! Ah, razbojnik!“

Uradnik je obljubil, da pride, ko je izvedel, da ga kliče stara, bolehná grofinja, ki ne more hoditi. Babica ga je dolgo kregala, besno in glasno, da je varalica, in se pogajala v ruski, francoski in nemški mešanici, pri čemer sem jaz prevajal.

Resni uradnik naju je motril in molče majal z glavo. Babico pa motril skoraj prepozorno in prezvedavo, da je bilo že nespodobno; naposled se je začel še smehljati.

„No, naj bo!“ je zaklicala babica. „Zadavi se z mojimi denarji! Menjaj pri njem, Aleksej Ivanovič; ni časa, da bi šli k drugemu!“

„Uradnik je menil, da drugje še manj dade.“

Imeli smo že prilike, pečati se na drugem mestu o velikanskem pomenu kanalov za Francijo in sploh za vso deželo, ki je obrtno ali agrarno razvita. Za njih zgradbo so izdali Francosje na leto po 3—17 milijonov frankov; izvečina je gradila kanal država, tako da je bilo leto 1872 razmerje med državnimi in družbenimi ter takimi, ki ki so bili zgrajeni v kompaniji obeh kakor 7:1:1.

Eden najznamenitejših kanalov devetnajstega stoletja pa je prekop sueške morske ožine. Po majhni zemeljski ožini se je tlačala Afrika Azije in ladija, ki je hotela iz Sredozemskega morja n. pr. v Indijo je morala potovati okoli in okoli Afrike, če je hotela do svojega cilja. Tedni in tedni, celo meseci, so bili na ta način izgubljeni.

Prekopati to zemeljsko ožino — to je bila jako stara ideja. Ča smemo verjeti zgodovini, je že neki kralj starega Egipta dal nekoč izkopati ta kanal ali iz strateških ozirov ga je ukazal kasneje zopet zasuti. Okoli 600 let pred Kristom je prišel graditi kralj Necho, sin Psamethihov, prekop med reko Nilom in Rdečim morjem, da bi tako zvezal Sredozemsko z Indijskim morjem. Elon njegovih naslednikov. Darej I., naj je delo dovršil, ali kakor smo čuli, zopet pokončal.

V novem času je bila Francija nositeljica kanalskih idej. Ko se je to prometno sredstvo tudi res imenitno obneslo — še danes naj potovalec po Francoskem vidi iz železniških vozov neizmerno dolge, s tirom vzporedno vodeče kanale, ki se jih poslužujejo zlasti poljedelci na prevažanju svojih produktov — so bili posebno tedanji francoski socijalisti kar v plamenu za to idejo.

Z uprav francoskim ognjem, ki nikolu ne zna ločiti sanjarstva od resnice, so kovali velikanske načrte. Stari francoski plemič, grof Saint Simon, katerega socijalistične ideje so posebno na tedanje ruske inteligente neverjetno močno vplivale, je predložil okoli l. 1780 meksikanskemu podkralju načrt kanala, ki bi vezal Atlantski ocean s Tihim morjem — to je ideja, ki jo uresniči v nekaj letih Panamski kanal —; nekaj let kasneje (1787) je predložil španskemu kralju načrt o kanalu, ki bi vezal Madrid z morjem.

Efantin, po poklicu inženir in eden najboljših učencev Saint-Simona, je sprčil načrt o Sueškem prekopu, ali njegov pravi oče je inženir Ferdinand Lesseps (roj. 1805), ki je stal takisto s Saint-Simonisti v zelo ozkih odnosih. Vsekakor se za avtorstvo zadnje čase nekoliko pripravajo, češ da je bila ta ideja prvotna last nekega avstrijskega inženirja.

Lesseps je bil razborita glava, velik spekulant in večkrat zelo nepremišljen človek. Vendar se mora priznati, da je imel zelo drzne misli, ki so bile v zvezi z epohalnega pomena. Kasneje je bil v zvezi z nekaterimi sleparijami, — kar mu je otemnilo ime.

Leto 1840 je predložil prvi osnutek; 17 let kasneje so pričeli z delom in na dan 16. novembra 1869 so je slovesno otvorili. Njegova daljina znaša 160 km. Napravljen je bil v širokosti 58—100 m, globok prvotno 8, potem 9 m; širina njegove struge ob dnu znaša 22 m. Zgradili so ga na akcije, ki so danes skoro vse v rokah Angležev, ki so varstvo tega kanala zasedli tudi Egipt. V 70-tih letih so dajale 5 in pol odstot, potem pa so poskočile na 15, 18 in danes več nego 20 odstot, to je: nad eno petino svoje lastne vrednosti.

Docela se ne spominjam te menjave, vem pa, da je bila grozna. Zmenjal sem papirje za dvanajsttisoč forintov v zlatu in bankovcih, vzel račun in ga odnesel babici.

No, no! Kaj bi štel!“ je zamahnila z rokami. Hitro, hitro! Nič več ne bom stavila na te prekleti zéro in na rdeči tudi ne“, je rekla, ko smo se bližali vokzalu.

Tedaj sem se natrudil vse kriplje, da bi dopovedal babici, da stavi kolikor možno nizke vsote, prepričevaje jo, da bo pri menjavi šans še vedno dovolj časa, stavi višoko. Da-si me je sprva poslušala, je bila vendar tako nestrpna, da je tekom igre ni bilo možno zadržati, kakor hitro je začela dobivati stave za deset, dvajset zlatov.

„No, glej, glej!“ me je pričela drezati, „glej, saj smo dobili. Ako bi stalo štiristisoč mesto deset, bi priigrali štiristisoč, koliko pa smo tako? Vsega tega si ti kriv!“

In najsi mi je še tako jezilo, ko sem gledal tako igranje, sem slednjič sklenil molčati in ne svetovati jej prav ničesar več.

(Pride še.)

PODLISTEK

43

IGRALEC.

ROMAN. - IZ SPOMINOV MLADENIČA.
Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K.

Na ovinku od nabrežja v drevored smo srečali yso družbo generala, des Grieux, m—lie Blanche z mamico. Paoline ni bilo z njimi, tudi M. Astleja ne.

„No, no! Ne ustavljajte se!“ je kričala babica, — „kaj bi radi? Nimam časa, da bi ga z vami trtila!“

Sel sem zadal. Des Grieux je skočil k meni.

„Vse prejšnje je zaigrala in še dvanajsttisoč goldinarjev svojega. Petodstotne gremo menjat, sem mu šepnil v naglici.“

Des Grieux je zacepetal z nogami in hitel pripovedovati generalu. Mi pa smo odpeljali babico naprej.

„Zadržite jo, zadržite!“ mi je šepetal general ves iz sebe.

„O, kar poskusite jo zadržati! sem mu šepnil.“

„Tetka!...“ se je približal general,

Na tem mestu bi se omenili, da je predloženih avstrijski vladi štiri kanalski projekti, ki naj bi vezali Dunaj s Trstom. Eden teh kanalov je anonimnega izvora. Kanal naj bi se v il po slov. pokrajina.

Po enem načrtu naj bi se nadaljeval preko Ogrske, drug načrt pa ga hoče izvesti preko Semeringa s pomočjo zatvornic in podobnih priprav. ki dvigajo ladje na višjo vodno višino. Eden projektov hoče imeti tunel, kakor jih gradimo za železnice in eden izmed načrtov ima tudi odcep na Reko. Tehnično bi proti temu danes ne bilo nobenih ovir, vse gre za vprašanje rentiranja. Predzadnji mednarodni plovbeni kongres v Milanu (vrtil se je okoli 1905) se je istotako bavil s tem načrtom kanalske svese med Trstom in Dunavom. Vendar tudi ta ni podal nobenih jasnih in zanesljivih podatkov glede njegove rentabilitete. — Predlagatelji teh načrtov seveda obetajo jako optimistično zelo visoke procente, eden celo okoli 30 odstot.

V olajšanje bode v Istri.

Nujni predlog

drž. poslanca Matka Mandića in tovarišev, vložen v seji državnega zbora dne 22. decembra 1909.

Pokrajino Istro bijejo že več let zaporedoma razne elementarne nevarnosti, da se ne more nikakor dvigniti gospodarsko. Suša se je n. pr. tako vdomečila v naši pokrajini, da ne mineva leto, da ne bi jo težko občutila vsa pokrajina, ali vsaj neki del iste. Suhi se vsako leto pridružuje nesrečna toča, ki uničuje sedaj ta sedaj drugi okraj ali več njih in to deloma ali povsem tako, da je čisto ves trud in trošek naših poljedelcev in gospodarjev zastoj.

Razum suše in toče je bilo zadnjih let v posameznih krajih Istre tudi pogostih povodnj, ki so v rano poletje vničili mlade setve in nasade ali na jesen dozele plodove.

Tudi letos so obiskale našo siromašno pokrajino Istro razne elementarne nevarnosti, kakor povodnji, suša, najhuje pa toča. V občini Jelšane je to že tretje leto, da je v posameznih katastrskih občinah napravila povodanj veliko škodo.

Mnogo več škode je povzročila letos na raznih krajih Istre grozna toča.

Dočim je v noči od 7. na 8. julija t. l. narasli Baščanski potok (otok Krk) poplavljal njive, odnesel požanjanje pšenice in napravil druge škode, je potokla toča v raznih dneh meseca junija in julija 1909 sledeče kraje:

1. Dragozetič (občina Čres) dne 7. junija 1909 pod večer; 2. Vrh (občina Krk) in Krk, Kornič, Vrtnik, Dragabaščanska, kosem junija in početkom julija; 3. del katastralne občine Dolenjave (Lesičine) v občini Roč; 4. del občine Kastav; 5. Sv. Lovreč-Skitača občina (Labin); 6. Porezne občine Zamask, Kašterga, Kršička, Grdoselo, Botonaga, Zareč, Novaki, Cerovlje, Previč, del Tržiča, Berma in Pazina, Lindara, Gratišča in Skopljaka v pazinskem okrajnem glavarstvu; 7. del Oprtija, Motovuna, Novake, Baje, Karojbo, Zamar, Motovun, del Grožnjanske občine, Krašica, Savudrija; 8. katastralno občino Podpeč in kraje katastr. občine Šmarje in občine Marezige.

Na podlagi tega stavljajo podpisani sledeči predlog:

I. Pozivlja se vlada, da prikoči čimprej na pomoč oškodovanim občinam z obilno podporo, izlaski znatnimi zneski za javna dela.

II. Da c. kr. vlada dovoli uvoz žita brez carine in da brezplačno oskrbi z vodo kraje, ki trpe na isti pomanjkanje.

Na Dunaju 22. decembra 1909.

(Slede podpis.)

Dnevne vesti.

Kako so smešni! Pišejo nam: Neko opravilo me je zaneslo danes v zalogo orijentalnih preprog Mustafa Mario Gabry na Corau št. 18. Za menoj sta prišla v omenjeno zalogo dva Srba iz Dalmacije. Bila sta elegantno oblečena in govorila sta med seboj arbako. Ko sta pregledala nekaj komadov preprog, izbrala sta si tri komade in se pogodila za ceno. Račun je znašal več sto kron. Orientalne preproge so jako drage. Med tem, ko sta naša Srba plačevala lepo svotico denarja v samem zlatu, prišla sta v zalogo dva Tržačana. Po vnanosti sem sodil, da bi morala biti bogata in izobražena, toda motil sem se. Naši laški sosede v gospodski obleki so včasih slabšeji od priprostitih postopačev. Bodlo ju je da sta kupovalca govorila med seboj arbako, in eden njiju — obrnjen proti svojem laškemu tovarišu — je glasno rekel: "Cosa anche i sciori compera tapetti orientali"! Od enega Srbov pa je dobil v pristni laščini odgovor, da si ga zapomni za vse svoje življenje.

Vredno je, da se je zabeležilo tudi to.

Cenilni komisiji za odmero osebne dohodnine za mesto Trst in okolice tržaško, sestavljeni pri c. kr. davčni administraciji Trst I, sta zaključili svoje glavno posvetovanje za leto 1909.

Ob tej priliki je gospod predsednik, c. k. d. orniz svetnik Jakob pl. Kuhacovich, omenil opravila, prevzeta od novo ustanovljene davčne administracije, izrekli členom komisij najarčnejšo zahvalo za njih uspešno delovanje ter posebej glede na pravično uporabo davčnih predpisov, omenivši istočasno marljivost

izvestiteljev, dodeljenih komisijam, kakor tudi računarskega osebja.

V komisiji za mesto je odgovoril baron Štefan Ralli, v komisiji za okolico g. Alojzij Gorup ter sta oba gospoda priznanjem povdarjala nepristranost in objektivnost predsednika in njegovih uradnikov na komisijah razpravah.

NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA priredi danes dne 2. januarja TRI SHODE in sicer: a) na Proseku, ob 1. uri pop. v dvorani „Gospodar. društva“ (za Kontovel in Prosek); b) pri Sv. Jakobu, ob 4. uri pop. v prostorih „Delavskega konsum. društva“ (Campo S. Giacomo), za delavce iz sv. Marka in Strudolfa; c) v Dolini, ob 4. uri pop. v prostorih gostilne „Kons. društva“.

50-letnico „Učiteljskega Tovariša“, obaja slov. napredno učitelstvo dne 7. jan. 1910 l. Slovensko javnost opozarjamo na list, ki izide imenovanega dne v jubilejski izdaji. Krepko se bori to glasilo našega učitelstva za stanovanje in šole, kakor hkrati narodne in naše lastne interese. Dolžnost nam je, da se zanimamo za naša šolska vprašanja in težnje ter naše učitelstvo podpiramo na njega trdem boju. Zaman bi bil ves trud učitelstva, da ne pripomore k njega boju tudi sloven. napredna javnost! Ni slovenske napredne javnosti samo moralna dolžnost, temveč celo nje lastni interes, da podpira napredno učitelstvo, ker v naprednem učitelstvu leži naprednost šolstva in naroda.

Ne s publo frazo „prijatelj učitelstva“, temveč dejansko pokažite, da se zanimate za šole in učiteljska vprašanja — s tem, da se vsi do zadnjega naročite na „Učiteljskega Tovariša“ in podpirate učitelstvo v moralnem oziru, z naročnino pa v gnotnem oziru. — Da je ne bode napredne gostilne in kavarne, kjer bi ne bilo tega pomenbega tednika.

Pokažimo, da slovensko napredno učitelstvo ni osamljeno, da je z njim tudi slovenska napredna javnost, ki je podpira in brani!

Esperanto. Še enkrat opozarjamo na esp. slovnico, ki se že tiaka. To je ista slovnica, ki jo je nameraval izdati „Slov. esp. krožek“. Da se knjiga hitreje razprošča, smo skrbili nekoliko njen obseg in določili ceno zelo nizko (K 1'10 s poštnino). 5 K izvodom priložimo zbirko zanimivih pripovedk. Kdor hoče razširjati esperanto v svojem kraju, naj naroči po več izvodov ker jih pozneje ne bo dobil. Naročila sprejema založnik Lj. Koser, stad. iur., Jurkinci pri Ptuj, Štajersko.

„Božičnica“ pri sv. Ivanu je izpala najlepše v vsakem oziru. Toliko občinstva ni še bilo na nikakoli otroški prireditvi. Vse točke vršile so se v popolno zadovoljstvo vseh navzočih. Otroci so bili obdarovani z običajnimi vredicami in najubožnejši vdobili so nekaj obelk, dar rodoljubnih tržaških gospa, za kar jim v imezu starišem izrekamo: Bog plati! Pri tej priliki preplečali so ozir. darovali: Fonda Josip 1 K 50 stot.; Pajk, Negode, Švab po 1 K; Valič, Vatrovec, Vouk, Schmidt, N. N., Bahljer, Rebek, Ščrljanski po 60 stot.; Takin, Baretto po 40 stot. in razni drugi, katerih imena se niso mogla zabeležiti, razne svotice. G. Hinko Schmidt je obdaroval otročice s škatljo čokolade.

Za naše otroške vrtce. Božičnica vseh otroških vrtcev iz Trsta in okolice ki se je vršila dne 19. decembra v dvorani „Narodnega doma“ v Trstu, bila je kljub slabemu vremenu jako dobro obiskana. Ako pomislimo na vsestranske vspehe naših malih ki jih kažejo te prireditve, jih res nikdar ne moremo dovolj prehlaviti, a tudi nikdar dovolj priporočati. Za ta zavest in ponos, s katero naši malički nastopajo, navdušuje tudi nas in marsikateri oče in mati sta ob prvem nastopu svojega otročička še-le prav začutila, da sta naša, da morata ostati naša!

Zato pa Vam, stariši, ključemo: podpirajte vrtce moralno in materialno, a Vam cenjenim vrtnaricam: Naprej — navzgor, ne strahite se boja, ne plašite se truda!!

Z gori omenjene božičnice treba še posebej omenjati tudi otročiča iz vrtca v Rocolu, ki se žele ob vsakem nastopu splošno pohvalo. Veselilo nas je še posebej, ko smo videli Rocolčane tako vrtlo zastopane v „Narodnem domu“, s čemer so pokazali, da se zanimajo za stvar, a ne samo sanjajo: — Rocol se tudi zaveda svoje narodne dolžnosti!

Izkazji za odmero osebne dohodnine. V smislu § 201 zakona z dne 25. oktobra 1896 dr. z. št. 220 mora vsak, kdor je v kraljevinah in deželah zastopanih v državnem zboru dolžan izplačevati za eno osebo prejemkov na plačilu ali pokojnini, označenih v § 167, na leto več nego 120 kron, podati vsako leto davčnemu oblastvu naznanilo o osebah, ki imajo pravico do teh prejemkov, navedbi njih ime, stanovašišče in posej, potem višino, vrsto in prejšnjem letu plačanih prejemkov.

V naznanilu je povedati tisti znesek, ki so ga v resnici dosegli izplačani stalni in izpremenljivi prejemki v letu pred davčnim letom — ako pa se ne drži spodaj navedenega izročilnega roka, pa v dvanajstmesčni dobi pred izročitvijo. Pri izpremenljivih prejemkih je službodajalcem dopuščeno, da napovedim, zadevajočim sadnje leto, pristaviijo

tudi napovedi prejšnjih let, ki pridejo ob preračunu pogodbene podstave v poltev.

Kedar se stalni ali premenljivi prejemki še niso plačevali skozi vse leto ali so se izpremenili med letom, tedaj je povedati način (nastop službe, zvišanje ali znižanje prejemkov, istop iz službe) in čas te spremembe (dan, katerega je nastopila sprememba, oziroma dan, od katerega ali do katerega so bili izplačani prejemki), in pa letni znesek, ter v resnici izplačani znesek.

Na temelju označenih zakonskih določb in na temelju čl. 40 izvršitelnega predpisa k IV. poglavju označenega zakona, predpisa objavljenega v dr. z. št. 108 od leta 1897, odnoano davetega dostavka k temu izvršiteljnemu predpisu (drž. zak. št. 82 od l. 1904), pozivljajo se radi priprave za odmero osebne dohodninskega davka za leto 1910 delodajalci, ki plačujejo prejemke imenovanih vrst, naj predložijo ona naznanila in sicer v neposredno-državnem mestu Trstu, in okoliščinskih občinah pri c. kr. davčnih administracijah Trst I in II, v pokonezni grofiji gorški in gradiščanski in v mejni grofiji istrski na pristojnih c. kr. okrajnih glavarstvih kakor davčnih oblastvih prve stopinje in sicer v času od l. do najkasneje 31. januarja 1910.

Uzorcji za naznanila se dobivajo brezplačno na pristojnih davčnih oblastih I stopinje (torej za Trst in okolico pri gorjnih c. kr. davčnih administracijah, na Gorškem Gradiščanskem in v Istri pa pri pristojnih okrajnih glavarstvih.

Kazenska določila radi neresničnih naznanil ali opusta teh naznanil, nabajajo se v §§ 240, 241, 243, št. 6 in 244 zak. 25. okt. 1896 d. z. št. 220.

Na pomoč našim malim! Pod tem geslom darovali so nekateri gostje gostilne g. Frana Štrancarja pri Sv. Jakobu v prilog slovenskemu šolstvu v Trstu, podružnici Ciril-Metodovi pri Sv. Jakobu in sicer: g. Štrancar 1 K, Novak 1 K, Mi dva, K 1'20, Ona dva 40 stot., Peroci 20 st., Velikonja 20 st., Kalin 40 st., Škerl 40 st., Gabrovec 40 st., Antonič 20 st., Grmek 40 st., Turk 20 st., Bolko 30 st. Skupaj 6'70 st. — Iskrena hvala!

— Odkupnialo od noveletnih voščil na korist družbe sv. Cirila in Metoda so plačali tržaški moški podružnici nadalje: gg. Ivan Prelog 5 K, Josip Kranjc 5 K, fotograf Jerkič 2 K, Iv. Počkaj 2 K, Ana Klobučar 1 K, Ant. Vatrovec 2 K, Novo pogrebno podjetje Stibil 5 K, Bohinec & C. 5 kron, Anton Žerjal iz Boršta 1 K, Srčna hvala!

Šentjakobska mladina ima danes (nedelja) ob 3 uri popoldne v prostorih N. D. O. (Campo S. Giacomo 5 I) svoj drugi sestanek glede plesa Šentjakobske mladine, ki bo letos 5. febr.

Tržaška mala kronika.

Burja, ki je razenjala včeraj ves dan, je zahtevala svojih žrtav. Tako je blizu blaznice vrgla burja ob tla 65-letno Marijo Behr, iz Kjadina št. 740, ko se je vračala domov. Behr si je ob padcu zlomila desno roko. — Tereza Viviani, stara 68 let, stanujoča v ulici Giuseppe Caprin št. 17 je zagnala burja ob tla, da si je pri tem zlomila desno nogo. — 18-letnega Ivana Rodela iz Dekanov je burja zagnala pod neki voz, ki je pri tem zadobil precejšnjo rano na glavi.

Hotel je maščevati čast sestre. Včeraj popoldne je dal 21-letni težak Humbert Massari, iz Trsta, stanujoč v ulici Molin a vento 16 po naskerju poklicati iz kavarne Diana (trg Sr. Ivana) nekega Ivana Tamarini, stan. v ulici Giotto št. 11, ki se je nahajal tamkaj. — Ko se je slednji približal Massariju, se je ta zagnal proti Tamariniju, da bi ga rasil z žepnim nožem. Tamarini je pa zbežal in poklical na pomoč redarje, ki so Massarija aretirale. Ta je na policiji izjavil, da se je hotel maščevati, ker je Tamarini onečastil njegovo sestro.

Krvav pretep. Sinoči sta se pri Sv. Jakobu okregala delavca Mihael Vesnaver, ster 38 let, stanujoč v Šklednju in Ivan Viškovič, star 20 let, iz Gor. Kjarbole št. 640. A kmalu sta od psovovanja prešla na dejanja. Izid pretepa je bil, da sta se oba več ali manj poredala z noži. Oba sta se potem podala na zdravniško postajo, kjer so jima obvezali rane.

Prepir in ljubezen. Ivan Calanti, 21 let star delavec, stanujoč v ulici Rena št. 6, se je sprl minolo soboto po noči s lahkočivko Alojzijo Konitz, stanujočo v ulici S. Filippo št. 9, ter jej vrrel v prepiru svetilko v glavo. Provročilo ji je pri tem precej težko rano. Rasil jo je poleg tega tudi na desni roki. Rasilce je pobegnil.

Zenska je dobila potem prvo pomoč na „Izaji“.

Aretriran radi poverjenja. Pred nekaj časom je izročila Frančiška Kronich Kristijanu Sulich u, peku, stanujočemu v ul. Majolica 11, l srebrno verigo z slato uro, eno črno sukneno obleko, dva zlata prstana in nekaj kosov perila v skupni vrednosti 306 K, s nalogom, da izroči vse omenjene stvari nekemu Josipu Spazzalu, ki je ukranc na nekem parniku, ki vozi med Trstom in Gradežem. Sulcich pa stvari ni izročil, ampak jih je prodal. Zato je bil valed ovadbe Kronicheve včeraj aretriran.

Koledar la vreme. — Danes: Nedelja pred Razglā. Gosp. — Jutri: Genevefa

Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 7.° Cels. — Vreme včeraj: oblačno, burja.

Naše gledališče.

Obe včerajšni predstavi sta bili z osirom na dane okolišnosti nepričakovano dobro obiskani. Ne smemo namreč pozabiti, da je bilo prejšnji večer v Trstu in najbližji okolici kakoga pol tucata silvestrovih večerov. Ljudje so bili torej deloma utrujeni, a deloma tudi ne morejo vedno trošiti. Da je pa bilo kljub temu mogoče prirediti na en dan dve predstavi, je dokaz, da imamo v Trstu že močno stalco gledališko publiko. Ker je pa zata trebe gotovo mero gospodarskega, kolikor kulturnega razvoja, je baš ta stalen napredek v številu obiskovalcev našega gledališča najlepši dokaz za naš splošen napredek.

„LEGIONARJI“

Včerajšnja popoldnanska predstava „Legionarjev“ je bila razmeroma dobro obiskana. Igralo se je dosti bolje nego na Božič.

G. Potrato je igral Nandeta prav dobro. G. Vavpotič je storil v svoji vlogi kar je mogel; mislimo pa da vloga Brnjača ni primerna njegovemu temperamentu. — G. Bratina je igral pisarja Raka tako, da si boljega sploh ni mogoče predstavljati. — Gospodična Pucaljeva pa je igrala ulogo Laure naravnost izborna. Vrhunec umetnosti pa je dosegla v zadnjem dejanju. Tu se je pokazala gospica Paceljnova res umetnica. Prizor umiranja je bil naravnost srce pretresujoč, tako da se je čulo med gledalci glasno ihtenje. — Gospica Ma-kindova je bila v ulogi Ane Strnadove popolnoma na svojem mestu, kot požrtvovalna, ljubeča in nesebična prijateljica. — G. Verovšek je tudi včeraj igral ko pravi umetnik. Kakor krojač Jež je izvajal kar cele salve smeha. — Gospa Danilova je stala gospodu Verovšku — Ježu vredno ob strani kot žena Barba. — Gospica eleznikova je bila prav dobra Gričarica. — G. Boleslavski je bil popolnoma na svojem mestu kot gostilničar Medved, a gospica Müllerjeva kot njegova hči Micika. — Nastopanju „Legionarjev“ ni kaj prigovarjati.

Vendar pa bi bil celoten utis mnogo bolji, ko bi se bilo posvetilo več pozornosti kostumam. Pri prihodnji uprizoritvi „Legionarjev“ bo treba pač posvetiti več pozornosti kostumam, pa tudi ensemblu. — Orkester je pod vodstvom požrtvovalnega kapelnika g. Mirka Polića, rešil častno svojo nalogo.

—ni,—

„ROKOVNJAČI“

Ob prilično dobri vdeležbi se je igralo „Rokovnjači“ sinoči dosti bolje nego prvkrat v letošnji sezoni. Igralci so sploh zadovoljivi, Zbor rokovnjačev v Črasm grabnu je tako ugajal, da so ga morali, valed burne zahteve občinstva, ponoviti.

G. Vavpotič se v prizorov Črnem grabnu, ko se je nahajal v rokah Grogu — Nandeta, nikakor ni znal zamisliti v svojo ulogo. Ostali igralci so rešili svoje vloge v večjo ali manjo zadovoljnost.

Orkester, pod vodstvom kapelnika gosp. Mirko Polića, je rešil svojo nalogo v popolno zadovoljnost občinstva, ki ni štedilo s ploskanjem.

* * *

Danes zvečer vprizori se v prvič lepa ljudska igra L' Arrangeova

„LOLIN OČE“

Igra „Lolin oče“ spada v vrsto onih polu dramatičnih, polu humornih iger, zajetih iz meščanskega življenja, kakoršnje smo spoznali v „Omikancih“ v lanskij sezoni. Star, vpokojen pismonoša, jako ponosen na svoje „cesarsko uradništvo“, se kar taja v zaupljeni očetovski ljubezni do svoje hčerke Loló, ki je smatra veleizobraženo, ki pa je brezčutna koketka brez vsake življenske resnobe, dočim omalovažuje svojo drugo, priprosto, a visokodušno hčer. Na Loló je stavil svoje upanje, ona je njegov ponos, a konec je: Loló, poročena, ga spodi iz hiše, in oče najde radodarno zavetišče pri drugi hčerki.

Ta ganljivi sujet je v igri razpreden jako realistično; komika stoji v kontrastu s tragiko.

Naslovno vlogo igra g. Rajner, Lolina vloga je v rokah režiserke g. Danilove, tudi druge vloge so srečno razdeljene.

Pri igri igra salonski orkester.

Društvene vesti.

Akad. fer. društvo „Balkan“ naznanja tem potom, da se vrši občni zbor v sredo 5. t. m. ob 8. uri zvečer v zgornjih prostorih restavracije „Balkan“. Radi važnosti dnevnega reda je potrebno, da se ga vsi tovariši vdeležijo.

Glasbeno društvo „Trst“ vabi vse gg. sodelujoče člene k vaji, ki se bo vršila v sredo 5. t. m. ob navadni uri v društvenih prostorih. Tem nujneje vabi vse, da se vdeležijo točno in redno vaj, radi nastopa, ki ga priredi društvo v najkrajšem času. Nove moči se lahko prijavijo.

Nar. delav. organizacija

Dne 6. januarja 1910 priredi izobraževalni odsek N. D. O. javno predavanje pri Sr. Ivanu. Predaval bo g. F. Rožman, voditelj „Zveze slovenskih združenj“ v Ljubljani o združništvu z obzirom na producente in konsumente. G. predavatelj, ki je prisnan strokovnjak v združnih zadevah, bo dajal navodila, kako se vodijo knjige v združgah

itd. — Opozarjamo na to, da v Trstu in koristno predavanje posebno okoliščane, ki jim je predavanje v prvi vrsti namenjeno.

Darovi.

Za Veliki Ciril-Metodov Ples združene slovenske mladine so doposlali:

G. Mato Mrčič, trgovec, Trpanj 5 K; potom „Jadranske banke“ g. Mijo Kušer, c. k. poštni kontrolor v Trstu 10 K; Ivana Devet, Reka 10 K; A. Orel, Trst 20 K; Anton Martelanc, poduzetnik v Trstu 10 K; Anton Lovrič, Spljet 10 K; Vladimir Pollich, Trst 10 K; I. Šutej & C., Trst 10 K; Josip Loj, višji poštni oficijal v p., Šmartno ob Paki 3 K; Josip Lavrenčič, Ljubljana 5 K; Josip Flegar, župnik, Sušjeveca 10 K. — V večerajšnjem izkazu čitaj dr. Dragotin Ciotti, Buzet 6 K in ne 5 K kakor je bilo pomotoma nastiskano.

Vrlim darovateljem iskrena hvala. Nadaljne prispevke naj se izvolijo pošiljati na Jadransko Banko v Trstu ali pa g. Vladku Pernovcu u. l. Fontana 4. l.

— Za božičnico škod. podr. so darovali po 1 K gg. Marija Merlak-Luknja, Ivana Godina-Ban Pirih Lujiza, Mervsek, g. Ivana Godina-Ban 60 stot. g. Jožefa Godina-Ban blago za 1 obleko. Ana Godina-Ban blago za 3 obleke, g. Tereza Sancin-Toc koš pomoranč in orebov, g. Uška Kariž 1 K, Ivanka Sancin-Roš 1 K, Milka Sancin Verbič 1 K, družina Fleno-Taniš 1 K 80 stot., g. Josip Sancin-Drežak 40 stot. Fonda trgovec je daroval mnogo zavrtkov. — Vsem iskrena zahvala.

— V veseli družbi se je nabralo za škedenj, podr. 1.70 K in sicer so darovali gg. Matej Tomić 1 K, Slokovič Ana 40 stot. in Plemeniteš Franc 30 stot.

— Ker se ni udeležila božičnice darovala g. Paula Čenčur 2 K, Sancin-Čemot Jakob daroval podružnici 5.60 K in to od narašalih obrestih uloge pri „Gospodarskem društvu“.

— Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu je poslal g. Josip Kolb 10 K, nabrane na osmici g. Viteza med Kolati. — Rodoljubnim članom Kola srčna hvala!

Isti podružnici je plačal odkupnino od novoletnih voščil g. Stevo Zaklan 6 K. — Hvala!

— Podružnici sv. C. in M. pri sv. Jakobu so darovali v počestitev spomina pok. Rudolfa Renarja — pevača „Čitalnice“ pri sv. Jakobu — umrlega 6. t. m. v Gradcu, mesto venca na krsto: Po 1 K: Kompara Marij, Kompara Rudolf, Terčon Josip, Rustja Anton, Fabjanič Rudolf, Dionis Rudolf, Brezovec Ivan, Može Peter, Engelmann Vinko, Čotič Rudolf, Oroslav Perkič, Samarin Ivan. Po 50 vin.: Kovačič Sl.; po 40 vin.: Strelaky Bradač Rudolf, Dobrila Edvard, Svagelj L., Bizjak A., Tomažič Fran, Stupar A 20 vin.

— Za isto podruž. e bilo nabrano v domači pušici rodbine J. Renko 4.11 K. — Želimo obilo posnemovalcev.

Dijaške plesne vaje. Vabimo vse ceni. plesalke in plesalce na te vaje, ki se bodo vršile danes v nedeljo 2. t. m. v dvorani „Trg. izobr. društva“ ulica S. Francesco 2, ob navadni uri. Plesni odsek.

Vesti iz Istre.

Latinitacija v cerkvi. — Iz Klanca smo prejeli:

Pod gornjim naslovom je prineela „Edinost“ z dne 29. decembra 1909 v št. 362 iz Klanca notico, ki je utegnila zavesti čitatelje v krivo sodbo. Dovolite torej, da pojasnimo stvar, in to tembolj, ker bi ona notica utegnila omaloveževati našega v pokoj stopajočega duhovnika, ki že dolgo vrsto let vrši pri nas nad vse vestno svojo službo in je znan po svoji posebni koncilijantnosti nasproti vsakomur.

Konstatujemo torej:

1. da je duhovnik omenil med propovedjo, da bi bila neposlušnost nasproti višji oblasti zanj smrtni greh;

2. da župnija Klanec ni tam kje v Liburniji, ampak blizu Trsta v dolinski dekaniji, v kateri se po vseh cerkvah odpeva latinski in se je edino-le v naši župniji uvelo slovensko odpevanje.

To poudarjamo z namenom, da cenjeni čitatelji lahko sodijo sami, v koliko se prilega patos, s katerim vaklika dopisnik v goriomenjeni notici:

„Tako se je zgodilo v Klanecu v Istri v noči med 24. in 25. decembrom 1909 po Kr. r. l.“

Pozdravljamo prizadevanja, ki imajo namen koristiti dobri stvari, zavračamo pa dejanja, s katerimi se krivično napadajo osebe in se z njimi dobri stvari le škoduje.

Tuji v Opatiji. Od 1. januarja 1909 do 28. decembra 1909 — je obiskalo Opatijo 39.339 oseb. Od 22. do 28. decembra je na novo došlo 333 oseb. Dne 28. decembra 1909 je bilo navzočih 1165 gostov.

Razne vesti

17.000 kamnov za tlakovanje ukradenih. Z Dunaja poročajo: V zadnjih dneh je bilo na dunajskih ulicah ukradenih 17.000 kamnov za tlakovanje. Po nalogu nekega voznika imenom Miska je po noči več voznikov vozilo okoli in nalagalo na vozove kamaje, ki je bilo tamkaj nakopičeno. Vkradeno kamnje je vredno 4000 kron. Miska so zaprli.

Toča in sneg. Dne 29. t. m. so imeli zvečer na Dunaju silno točo, dne 30. je pa cel dan snežilo. — Iz cele južne Češke poročajo o toči in pa obilnem snegu. Na severnem Češkem je padlo toliko snega, da je promet na več mestih popolnoma ustavljen.

Jubilej češke narodne himne je bil v četrtek. V četrtek je namreč minilo ravno 75 let, kar je v J. K. Tylovi burki „Fidlovačka“ glavni češki basist Strakaty zapel prikrat škupov „Kde domov mu“. Pesem v naš češki ni ugajala, šele ko jo je policija prepovedala, je postala popularna in po l. 1860 je bila splošno priznana kot češka narodna himna. Danes ni znana ta krasna in melodična himna le na Češkem temveč se poje po vsem slov. svetu.

Civilna lista belgijskega kralja je določena na 3.300.000 frankov. — Tozadevni vladni predlog je belgijska zbornica sprejela z vsemi proti glasovom socialistnih demokratov.

Koliko odvetnikov ima Ogrska. Objavljeni so statistični podatki, iz katerih je razvidno, koliko je na Ogrskem odvetnikov. Število odvetnikov narašča. Koncem leta 1904 je bilo uvrščenih v listo odvetnikov na Ogrskem 5300; leta 1905 — 5512; leta 1906 — skupno 5776; leta 1907 — 5994, in koncem leta 1908 jih je bilo 6215.

Književnost in umetnos.

Dom in Svet. Prva številka XXIII letnika te naše leposlovne in znanstvene revije opremljena je naravnost sijajno. Krasne slike, izvrstna vsebina, luxuriozna umetniška priloga: Otona Ivekovića „Veronika Deseniška“. Opozarjamo posebej na dele dra Jos. Dehavca, ki je začel priobčevati svoj prevod (z komentarji) Dante Alighierijeve „La Divina Commedia“. Prevoditelj spremlja svoj prevod obširnimi uvodoma.

Jos. Kozarac: Pripovijesti I. Društvo hrvatskih književnikov začelo je z izdavanjem povestij velikoga hrvatskega novelista, pok. J. Kozaraca. Kozarcu je bil vzorom Turgenjev, katerega je bil dostojni učitelj. Kdor hoče prečitati par krasnih povestij v klasični hrvatiščini, naj vzame v roke Kozarčeve povesti (J. Gorenjec „Slov. knjigarna“).

ANDREJ CEJ

trgovec z moko in žitom v Trstu, ulica del Salice 7

vošči srečno novo leto

vsem cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem v Trstu, okolici in na deželi.

Neveste (Novice) Pozor!

Predno, ko si nakupite opremo [balo] svetuje se Vam v Vašo lastno korist, da si najprvo pogledate veliko zalogo raznovrstnega manufakturnega blaga

Medžet & Koritnik - Gorica

Ravnokar došlo in sicer:
nad 500 kom. šifona šir. 80/90 cm od K — 44 naprej
nad 350 kom. platna dom. in šlez. 150/160 cm „ 1 — naprej
nad 180 kom. platna (Creas in Wassertuch) 150/160 cm 1 — naprej
nad 200 kovčkov saten in kosov flanel 10 — naprej
nad 140 tuc. obrisalk, prtov in prtičev od navad. do najfiniješe.
Velika izbira garnitur, preprog, zaves, zgotovljenih modrečev in šuš. Lepo črno sukno gladko in modna volna za poročne obleke itd. itd.
Cene čudovito nizke! Na željo se pošiljajo vzorci!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke

Trst, Piazza della Borsa 10

Centrala v Ljubljani.

Podružnice v Celovcu, Sarajevu in Spljetu

Delniška glavnica K 3.000.000.

Rezervni zaklad K 350.000.

obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

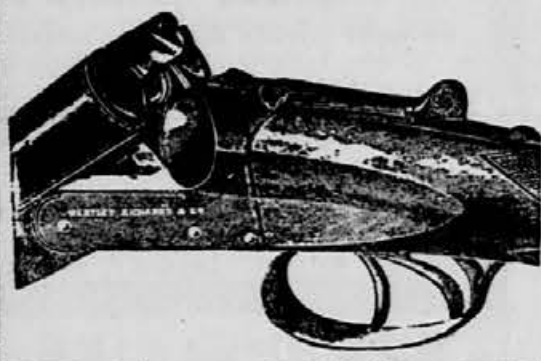
devize in vse vrste denarja. - Vloge na knjižice

obrestuje za sedaj s čistimi

4 %

Safe deposits.

Safe deposits.

Lastna delalnica.

Angelini & Bernardon

TRST, ulica San Nicolò 13

Uvoz in izvoz

orožja in streliva

Na željo se pošljejo ceniki zastoj in poštnine prosto.

.. Odlikovana krojačnica ..

August Štular

Trst, Via delle Poste št. 12, I. nad.

(ZRAVEN GLAVNE POŠTE)

Izvršuje vsakovrsne obleke najnov. mode (od 50 K naprej) in vsakovrsne uniforme.

Bogata zaloga tu- in inoz. blaga in vseh predmetov, spadajočih v krojaško obrt.

Naročbe se izvršijo točno in se dostavljajo na dom

DELO SOLIDNO

Narodna čitalnica v Ljubljani naznanja vsem svojim cenjenim članom, da je njen dolgoletni in prezasluzni predsednik, gospod

dr. Karl VITEZ Bleiweiss-Trsteniški

častni meščan in bivši podžupan ljubljanski, častni član „Društva zdravnikov na Kranjskem“, predsednik raznih narodnih društev itd. itd.

danes, 31. decembra 1909, po kratki bolezni preminul.

Pogreb bo v nedeljo 2. januarja 1910 ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Pred škofijo števil. 15, na pokopališče k sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 31. decembra 1909.

Odbor „Narodne Čitalnice“ v Ljubljani.

MALI OGLASI :
se računajo po 3 stot besedo; masno
tiskane besede se računajo enkrat več.
Najmanjša pristojbina stane 40 stotink.
Plača se takoj.

Lepa soba elegantno opremljena, zračna in
svetla (v novi hiši) s posebnim
uhodom, se takoj odda. Dobi se tudi dobra hrana.
Vprašati: Via Giuseppe Parini šte. 2 (II. nadstr.
levo.) 2380

Gospodična ki govori slovenski, italijanski
in nekoliko nemški, želi stopiti
v službo kot prodajalka ali blagajničarka. Prijazne
ponudbe pod "USTANAK" na "Ins. odd. Edinosti".

Pozor Slovenci! Izvratno vipavsko vino
po zmerni ceni, v dobi
se samo v "Gostilni Belvedere" št. 37. - Priporočata
se s spoštovanjem Ivan Rustja in Vekoslav Rebek
iz Kamnje 2371

Slovenci in Mestjani! Dolžnost je
vaša, da se
poslužujete le v slovenski brivnici v ulici Sette
Fontane 13, za kar se vam toplo priporoča udani
Anton Novak - Svojim k avojim! 2057

Prodaja lastnega vina pri sv. M. Magdalni
spodnji št. 570 blizu kapele sv. Ane toči Ivan Fur-
lani iz Vogerskega pri Gorici izborna črna in bela
vipavska vina lastnega pridelka po 63 stotnik liter.
O izbarnosti teh vin so se mi odjemalci prepi-
šali že mnoge dve spomladi. Letos je povsod šib-
kejšje vino, a na tej osmici udobite dovolj močno in
buketno vino. 2374

V krojačnici Amalija Pod-
gornik Trst, ulica Farneto št. 40
odlikovani z diplomom na raz-
stavi malih obrti, izvršujejo se obleke
za gospe in sicer po zadnjih uzorcih
in pariškem kroju. Paletots, Blouses in
plesne obleke. Cene zmerno. Sprejmejo
se gospi v poduk proti mali odškodnini.

Ravno za polovično ceno!!!
kakor vsaki prodajalec na obroke
prodajam nove
SINGER-jeve :
šivalne stroje
za družinske potrebe K 54.-; s ladjico K 78.-;
central bobin K 94.-. Uklopno pokrov in 5-letno
garancijo. - V inozemstvo proti pošiljavi
K 15 ostalo po povzetju. CENIK ZASLONJ. -
ST. RUNDKAKIN Dunaj III, Weissger-
berstraße 59 E.

CARLO STRUKEL
prodajalnica drobnarij in igrač
TRST - Corso 34 - TRST
Galanterije iz usnja, Polne torbe
Ovratnice, dežniki in palice.
Specijaliteta: Potrebščine za
hrbolazce.

A. Millovatz
mehanična delavnica
Trst - ulica del Trionfo 1
izvršuje vsakovrstna
kovarska in mehaniška dela
kakor tudi niklovanja.

Sredstvo za barvanje las
„Effektor“

od E. LINK, zakonito zavarovano
(brez kopiranja) izdelkovane zlato kolajno,
črna krizom in častne diplome DUNAJ,
PARIZ, LONDON, je za zdravje zjamčeno
neškodljivo, barva trajno osivele in ru-
dečkaste lase in brado, obrvi - ne da
bi izgubilo barvo pri umivanju oziroma
v topli kopeli - črna temno-kostanje-
vo, svetlo-plavkasto in temno-plavka-
sto. Veliki karton 2 gl., za poskušnjo 1 gl.
sestni omet 15 kr.

E. Sink frizer, kosmetik in spe-
cijalist za barvanje las.
DUNAJ, I., Spiegelgasse 19 (vis-à-vis Doroteum)
Barvanje las v posebnem kabinetu za gospe-
tine gospe. Električni aparat najnov. zistema

ANTON MIHELIČ :
trgovca s jestvinami
Rojan št. 8 (pred cerkvijo)
Priporoča svoje bogato z najboljšim bla-
gom vsake vrste PRESKRBLJENO TRGO-
VINO. Na razpolago ima najboljša vrsta
Kava, tistoznane, olje, mineralne
vode, vino in pivo v buteljkah itd.
Cene zmerno. Postrežba točna.

Podpirajte družbo sv. Ci-
rila in Metodija v Trstu.

Proda se po nizki ceni hiša s 2 nadstropji,
8 prostorov in klet, 200 kvad m.
zemlje. Pri hiši pitna voda. Lep prostor za gostilno
ali prodajalno jestvin. Naslov Edinost. 2383

Restavracija :
: Aurora :
Trst, ul. Carducci št. 13.
Hrvatsko Tambur. društvo
PODRAVAC
obstoječa iz 7 dam in 1 gospoda pod vod-
stvom kapelnika g. F. KJOLIC
se prodcuira
vsak večer od 7. ure do polnoči.
Ob nedeljah in praznikih od 4.
ure do polnoči in
MATTINEE.
Bogat vsopred. - Svirajo se nar. pesmi.

Velika skladišča manufakturne blaga in
konfekcij za gospe, gospe in otroke.
Plačilo na obroke.
M. B. Katz
TRST - ulica Sanità 16, II. nadstr.
Podružnica v Geriol, ulica Alvarez 3, I. n.

Fondo Coroneo. Fondo Coroneo.
Traberjev anatomicni in patolog. muzej
Razstava ljudskih bolezni in pokončevanje istih.
Ljudska znanstvena predavanja se vrše ob 10., 11., 12. 4, 6. in 8. uri.
V petek samo za ženske. Katalogi v sloven. jeziku.
Vstopnina 40 stotink. Vojaki do narednika 20 stotink.

Ul. Medla št. 27 Zaloge koruzne moke našega pridelka
in obode. Ul. Medla št. 27

HIRSCH & Co. TRST
Mehanični mlin in žaga.
Obrtni zavod z gonilom na benzin 80 HP
Mlenje dišav, žlta, kresnic, gumlja itd.
Žaganje finega lesa za zgradbe in dog.
Telefon 22-70 Delavnica ameriškega pohištva za
moderno opremo pisaren. Telefon 22-70

AUSTRO-AMERICANA :
brza zveza z Ameriko.
TRST-NEW-YORK
„ALICE“ dne 12. januarja 1910.
„OCEANIA“ dne 26. januarja 1910.
Potne cene: III. razred K 190 do 205; II.
razr. od K 250 naprej; I. razr. od K 350
naprej.
V prevoznici ceni III. razr. uračunjena je hrana in prenočišče v TRSTU, pred odhodom
parobroda. - V vseh cenah uračunjena je obilna hrana.
Največji komfort. - Električna razsvetljava in ventilacija. - Narodna kuhinja.
Za informacije o prodaji prevoznih listov I., II. in III. razreda toliko za Ameriko
kolikor za Patras, Palermo, Napoli, Cadix in Lax Palmas obrniti se je na „Urad za petalke
v Trstu“, ulica Molin piccolo št. 2, za tovor in blago pa pri G. TARABOCCA & Co.,
Trst, ulica Ponterosso št. 3, I. nad.

V novem kine-
matografu
„ORFEO“
Trst, via Piazza Piccola (za magistratno palačo, Trst.
Od sobote 1. do ponedeljka 3. januarja:
1. Angleško brodovje, po resnici. 2. ZA ŽENSKO, drama. 3.
Islet na dandemu, komično.

NAJNOVEJŠE!
Ni treba več užigalic!
En sam pritisk provaroča ogenj
ORIGINAL --
- IMPERATOR
Zepal užigalec in ob ena-
krat, najhitreje ni-
klovanje, jedinstvena, a
vrlo praktična svetilka,
na prigrati z oro roko,
absolutno varna, traja
mного let. Cena 1 komad
K 3.-, 3 komadi K 8.25,
6 komadov K 15. Pole-
vakega komada nat. nčen opis.
Pošlji se proti naprej poslani
dotični svoti franko, ali
priporočeno (35 vinarjev več). - Varujta se ponarejanja.
Regidi Exportna in Importna trdka
V. DUKARČ in dr. - Dunaj VI/2
Brückengasse 14/8.

Skladišče pristnega vipavskega vina. - Ulica
Paduina 18. 2359
Nepremočljiva
pregrinjala :
za voze, vagone, žerjave, blago itd.
Izposojuje pregrinjala.
Ivan Sivitz
Trst, ul. G. Gallatti 6.

ALEKS. FRANC MAYER - TRST
žgalnica kave
TELEFON 1743.
Najboljši vir za dobivanje pešene kave
Proda se kuhinjska oprema zaradi odhoda
v ulici Ferriera št. 7. 2861

Zaščita znamka: „SIDRO“
LINIMENT, CAPSICI Comp.
nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je splošno priznana kakor najizvrstnejše bole-
blažujoče mazilo pri prehlajenju itd. - Cena
80 stot. K 1.40 in K 2; dobiva se v vseh
lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva naj se jemlje
le originalne steklenice v škatljah z našo
zaščitno znamko: „SIDRO“ potem je kupo-
valec gotovo prejel originalni izdelek. -
Dr. Richter - lekarna pri Zlatem levu
v PRAGI
ELIZABETINA ULICA šte. 5 (povr.)
Dnevno razpošiljanje.

Namnanjam slavnemu občinstvu, da sem na novo
preuredil **DOBROZNANO PEKARNO**
ulica Ferriera št. 37
(vulga Via Conti), kjer se dobi večkrat na dan vsake
vrste svežega kruha od 40 vinarjev naprej, razno-
vrstnih slačic, blakotov ter o priložnosti pramkov
Vseh 8 stih bogato zalogo fav lastnega isaleka
po 2 kroni 40 vinarjev kilogram. Postrežba na domu
na družine in javne lokale. - **PRODAJA MOKE OD**
NAJBOLJŠIH OGRSKIH MLINOV.
Udani **JOŠIP ČERNIGOJ.**

Bogomil Pino
bivši urar v Sežani
ima svojo
NOVO prodaj-
alnico : ur
v TRSTU, ulica
Vincen. Bellini 13
nasproti cerkve
sv. Antona novega.
Vsakov. verižic
po tov cenah.

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov
Izdiranje zobov brez
vsake bolečine
v zobozdravniškem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Züscher
TRST
ulica della Caserma št. 13, II. n.

Nova prodajalnica ur in dragocenosti
G. BUCHER
(ex drug Drag. Vekjsta)
CORSO šte. 36 - TRST
Najbolj priljubljen prodajal. PRAD TRST.
Čegak izber zlatenice, srebrnice, dragocenosti
in kopala ur. Kupuje in zmožuje stare cete
in srebra z nevelni predmeti. - Sprejema
naročila in posravlja vsakovrstne, srebrnice
in žepne ure. - Cene zmerno.

Čevljarski mojster
Viktor Schenk
priporoča
svoje zalogo
: raznovrstnega :
obuvala
za gospe, gospe in otroke.
Prodaja najboljši bika
Fredin globin, cavalier.
Trst, Belvedere 32